

B.A. B.Ed. (Semester - V) Examination, October/November 2017
MARATHI (Paper - V)

मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - प्रारंभ ते १६५०
(History of Marathi Literature from Beginning to 1650)

वेळ : २ तास

गुण : ७०

१. खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. १५

१) महाराष्ट्र नावासंबंधीच्या कोणत्याही दोन उपपत्त्या लिहा.

२) मराठी भाषेच्या उत्पत्तिकालासंबंधी माहिती द्या.

३) महाराष्ट्रात नाथ संप्रदायाचा उगम कसा झाला ?

४) 'विवेकसिंधू' या ग्रंथामधून मुकुंदराजांचे स्थल-काल संदर्भ कसे सापडतात ?

५) 'दृष्टांतपाठ' या महानुभावीय ग्रंथाचे महत्त्व विशद करा.

२. खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. १५

१) 'सह्याद्री वर्णन' या महानुभावीय ग्रंथाची ओळख करून द्या.

२) संत ज्ञानेश्वरांनी लिहिलेल्या 'अमृतानुभव' या ग्रंथाचा परीचय करून द्या.

३) महदंबेच्या 'मातृकीऋक्मिणी स्वयंवर' या ग्रंथाची वैशिष्ट्ये लिहा.

४) संतमेळ्यातील सावता माळी याच्या अभंगांचे विशेष सांगा.

५) संत तुकारामाच्या अभंगामधून परखडपणा कसा दिसून येतो ?

३. अ) महानुभावीय चरित्र ग्रंथांचा आढावा घ्या. १०

किंवा

ब) 'ज्ञानदेवे रचिला पाया' या उक्तीनुसार संत ज्ञानेश्वरांच्या कार्याची ओळख करून द्या.

४. अ) संत नामदेवांच्या वाङ्मयीन कार्याची ओळख करून द्या.

१०

किंवा

ब) संत एकनाथांच्या वाङ्मयाची प्रेरणा कोणती होती ते सांगून 'एकनाथी भागवत' या ग्रंथाचा परिचय करून द्या.

५. अ) दत्तसंप्रदायाच्या वाङ्मयीन कार्याचा आढावा घ्या.

१०

किंवा

ब) संत रामदास हे प्रवृत्तिवादी कवि होते हे त्यांच्या वाङ्मयाच्या आधारे दाखवून द्या.

६. अ) 'तुकारामाचे निवडक शंभर अभंग' या संकलनातील अभंगांमधून संत तुकारामानी भोंदुगिरीवर कशी टिका केली आहे ?

१०

किंवा

ब) तुकारामाचे निवडक शंभर अभंग या संकलनातील अभंगांमधून तत्कालीन समाजाचे दर्शन कसे घडते ते उदाहरणे देऊन लिहा.